

REFERAT Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget 2022-2025 d. 04-03-2024

Mødedato Mandag d. 04. marts 2024 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 110, Tønder Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Vores Klimahandleplan - Igangsætning af projektet "Hver by tæller".....	4
Rømø Udviklingsplan - status og forslag til revision.....	7
Udvidelse af autocamperpladsen Oasen, Rømø.....	9
Gensidig Orientering.....	10
Lukket: Orientering.....	11
Underskriftsark.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-80-23

Beslutningstema

Godkendelse af dagsorden til dagens møde.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

at dagsorden til dagens møde godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Vores Klimahandleplan - Igangsætning af projektet "Hver by tæller"

01.30.10-P20-6-23

Beslutningstema

Det skal i denne sag besluttes, om et nyt klimainitiativ, der er målrettet kommunens lokalråd, skal igangsættes, og at dette finansieres af puljen "Udviklingspulje til lokale projekter".

Historik

På landdistriktskonferencen i 2023 gav lokalrådene udtryk for, at de gerne ville arbejde aktivt med "Vores Klimahandleplan". Flere lokalråd efterlyste hjælp til, hvordan de konkret kunne gribe denne opgave an. Flere lokalråd foreslog, at det kunne ske som en konkurrence mellem landsbyerne.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udviklet projektet "Hver by tæller", som er en samling af 10 konkrete indsats, lokalråd kan vælge imellem. Hver indsats er beskrevet med klare beskrivelser af krav og mål. Lokalrådene kan selv vælge, hvor mange og hvilke indsats, der passer til den konkrete bys evner og lyst. Et lokalråd kan eksempelvis vælge, at de vil deltage i alle 10 indsats, mens et andet lokalråd måske blot vælger en enkelt indsats. Projektet vil blive præsenteret på den kommende landdistriktskonference i 2024, hvor alle lokalråd er inviteret. Projektet vil også blive en fast del af de årsmøder, landdistriktskoordinatoren afholder med hvert enkelt lokalråd, med henblik på at hjælpe projektet i gang lokalt.

Lokalråd tilmelder sig projektet via kommunens hjemmeside. Når et lokalråd tilmelder sig en eller flere indsats, får de adgang til et dashboard, hvor de grafisk kan se hvor langt, de er kommet med deres indsats. Dashboards vil være synlige på kommunens hjemmeside og kan derfor tilgås af alle.

Initiativet er en del af indsatsområdet "Hvert Ton Tæller" i Vores Klimahandlingsplan, som omfatter involvering og skabe ejerskab hos borgerne for deltagelse i den grønne omstilling. Udover dette, er andre indsatsområder også borgerrettede, for at Tønder Kommune kan leve op til Vores Klimahandlingsplans mål. Dette omfatter blandt andet de lokale udfordringer med varme, som i nogle områder er i proces og andre kommer. Derudover er der fokus på mobilitet i landdistrikterne samt på hele den grønne omstilling med de større VE-anlæg, som involverer lokalt.

Som supplement til dette initiativ, vil projektet støttet af statens Landdistriktspulje for "Grønne handleplaner", understøtte indsatsen. Målet i det projekt er, at oplyse borgerne om de tilgængelige klimaindsats, og give dem ressourcer og støtte til at deltage aktivt. Projektet sigter også mod at udpege og uddanne klimaambassadører, der kan fungere som lokale fortalere og inspiratorer, hvor tiltagende i "Hver By Tæller" vil være elementer, som det projekt vil være med til at udbrede til vores lokalråd også.

De 10 indsats:

Indsatsens navn	Indsatsens krav og mål	Eventuel kommunal understøttende indsats
Grene er guld	Byen etablerer samlet mellem 50-75 meter kvashegn med klimavenlige hegnsplæle. Fælles vandretur i haver og steder, hvor der er etableret hegn	
Regenerative køkkenhaver	Byen etablerer 25 m ² regenerativ køkkenhave til fælles brug	Kommunen bidrager med gratis konsulenttimer fra en havekonsulent med særlig viden inden for regenerativ dyrkning
Vilde klimavenlige haver	Byen etablerer minimum 50 m ² klimavenligt bed. Enten samlet eller fordelt mellem flere bede	For at sikre de rigtige blomster og kvalitet i forhold til danske insekter, vil kommunen uddele frøblandinger til blomsterbedene
Plante træer	Byen planter tilsammen 100 træer; enten i sammenhæng eller	

fordelt rundt om efter fælles aftale

Fælles klimavenlig middag	At byen holder et fælles arrangement om klimavenlig mad, inklusiv middag for byens borgere	Kommunen bidrager med en gratis madkonsulent, som står for organisering af indkøb og tilberedning af mad. Kuvertprisen er 75,00 kr. som er egenfinansieret af borgerne selv
Op på cyklen	At minimum 5 familier i 14 dage låner kommunens elcykler for at teste, hvor stor en del af familiens daglige transport, der kan flyttes fra bil til cykel. At de 5 familier registrerer, hvor mange kilometer bilkørsel de har sparet	Kommunen køber og drifter 5 elcykler, der kan bruges i projektet
Redekasser til mursejlere	Da der konstant stilles større krav til at isolere huse, forsvinder mange af de revner, sprækker og huller, mursejleren ellers har brugt til redebyggeri. For at sikre mursejlerens redepladser opfordres byen til at opsætte fem redekasser	Kommunens naturvejledere vil vejlede omkring den optimale etablering
Fælles høns, gæs eller ænder	Byen etablerer en høns-, gåse- eller andegård	
Vilde bier, sommerfugle og insekter	Der etableres nye levesteder til vilde bier, sommerfugle og insekter. Det kan være stengærder, huller i trækævlér, insekthoteller mv.	
Klima wildcard	Byen etablerer sit eget projekt og beskriver og deler information herom til andre byer	

Økonomi

De fleste udgifter afholdes af byerne selv. Byerne har mulighed for at søge om finansiel tilskud via kommunens almindelige tilskudsordninger for lokalrådene. Den kommunale udgift er knyttet til køb af konsulentydelse, køb af frø til vildthaver samt køb og drift af 5 elcykler. Udgiften afhænger af hvor mange byer, der vil deltage i projektet, og hvor mange spor de evt. ønsker at deltage i.

Hvis alle lokalråd tilmelder sig alle tænkelige indsats i samme budgetår, vil budgettet for den kommunale udgift være: 285.000,00 kr.
Mindsteudgift for den kommunale finansiering vil være 90.000,00 kr. (køb af 5 elcykler). Denne udgift hidrører dog kun 2024.

Udgiften for 2024 finansieres af restmidler fra 2023 fra puljen "Udviklingspulje til lokale projekter".
Udgiften for 2025 finansieres enten af restmidler fra samme pulje (for budgetår 2024) eller fra den ordinære ramme for 2025.

Restbudget for 2023 er på ca. 157.000 kr. for "Udviklingspulje til lokale projekter"

Lovgrundlag

-

Indstilling Fagchefen for Plan og Udvikling indstiller,

at godkende igangsætning af projektet "Hver by tæller", og

at initiativet finansieres af puljen "Udviklingspulje til lokale projekter".

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

5 - Klima fællesspisning - TEST

Hver Landsby Tæller budget (TEST)

Punkt 3: Rømø Udviklingsplan - status og forslag til revision

01.00.05-P16-1-18

Beslutningstema

Under punktet gives en status for gennemførslen af Rømø Udviklingsplan, og der tages stilling til den videre proces.

Historik

Kommunalbestyrelsen godkendte Rømø Udviklingsplan den 28. marts 2019.

Sagsfremstilling

Efter Kommunalbestyrelsens godkendelse af Rømø Udviklingsplan den 28. marts 2019 har følgegruppen, hvor interessenter for planen er repræsenteret (Rømø Lokalråd, Rømø-Tønder Turistforening, Destination Sønderjylland, Tønder Erhvervsråd, Handelsforeningerne på Rømø, Naturstyrelsen, Nationalpark Vadehavet, Tønnisgård, Tønder Havn, Færgeriet og virksomhedsrepræsentanter for udlejning/centre m.v.) arbejdet for planens virkeliggørelse. Følgegruppen har mødtes ca. 4 gange årligt i perioden til nu, og arbejdet med indsatserne som oplyst samt ad hoc grupper for særlige tiltag undervejs. Der har været et stort ejerskab til Udviklingsplanen igennem arbejdet, som har skabt konsensus om indsatserne.

Udviklingsplanen er et resultat af en omfattende forudgående involveringsproces. Den beskriver en vision for Rømø baseret på Rømøs DNA: historie, kulturmiljøer, landskab, natur, indbyggere, turisme og erhverv, hvor bæredygtig helårsturisme er vækstmotoren, der skal drive udviklingen på Rømø. Med fokus på bæredygtig helårsturisme skal der skabes vækst i turismen hele året, og der skabes afledt heraf flere arbejdspladser - ikke kun i turismen - samt øget bosætning.

Udviklingsplanen bygger på 5 strategier:

- Styrk identiteten
- Styrk naturoplevelsen
- Forskøn ankomsten
- Styrk bymiljøet
- Saml kræfterne

Til hver strategi er der et antal konkrete indsatser, som skal understøtte strategierne. Der vedlægges et overblik over status for arbejdet med strategier og indsatser i Udviklingsplanen. Følgegruppen har bestræbt sig på at gennemgå alle handlingsforslag i planen og har desuden tilføjet og tilrettet enkelte indsatser. Af overblikket fremgår, at der i gennemførslen har været prioriteret:

- Styrk identiteten: udarbejdelse af hele strategien herunder grundfortælling, kommunikationsstrategi, skiltning- og wayfindingkoncept, designmanual og arkitekturpolitik.
- Styrk naturoplevelsen: Rømøstierne, naturpleje og plan for benyttelse af strandene.
- Forskøn ankomsten: Proces for plan for Tvismark, ny lokalplan for Kongsmark, formidling på Rømødæmningen.
- Styrk bymiljøet: Mulighedsstudie for Lakolk, fokus på boligudvikling i Havneby og udvikling af medborgerhuset.
- Saml kræfterne: Afprøvning af eventpulje

Udviklingsplanen har sit udløb i 2025, og der lægges med denne sag op til overvejelse om opfølgning. Arbejdet med lokale udviklingsplaner - som i Tøndermarsk Initiativet (Højer), Toftlund og senest med planerne på vej i Skærbæk, Løgumkloster og Bredebro - har i de seneste år, vist sig værdifulde som grundlag for udviklingen. Ikke bare for lokalsamfundet selv, men også som i Rømøs tilfælde, med fokus på turismeudviklingen, som rækker ud over lokalsamfundet selv. Der foreslås derfor gennemført en proces, hvor en udviklingsplan for Rømø udarbejdes på grundlag af

- en evaluering og dialog med interessenter om den nuværende udviklingsplan.
- en fortsat plan, der tager udgangspunkt i Rømøs DNA herunder et fortsat fokus på turismeudviklingen, men også et øget fokus på at understøtte den lokale identitet og bosætningen på Rømø. Det foreslås hertil, at der i en fremtidig plan arbejdes med at udpege og afgrænse fremtidige geografiske udviklingsområder i forhold til bebyggelse/fritidsanvendelse og tilsvarende, så den også bliver fysisk plan fremadrettet som rettesnor for udviklingen af Rømø.

Den konkrete proces, der foreslås, har dette forløb

- Intern evaluering i følgegruppen af de opnåede resultater

- På baggrund af den interne evaluering, giver følgegruppen input til retning, indhold og proces for en fremtidig plan, som sendes til godkendelse i Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget,
- Afholdelse af opstartsmøde/borgermøde med workshops med udgangspunkt i følgegruppens anbefalinger. Deltagerkredsen er bl.a. interessenterne fra følgegruppen, Kommunalbestyrelsen, lokale virksomheder, foreninger samt lokale borgere.

Forløbet kan gennemføres med opstart i følgegruppen i 2. kvartal 2024 og forventet afholdelse af opstartsmøde i juni 2024. Forløbet forventes faciliteret med brug af ekstern rådgiver.

Hvis den foreslåede proces godkendes, vil der på aprilmødet komme en sag om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til denne.

Indstilling

Fagchefen for Plan og Udvikling indstiller,

at orienteringen om status for arbejdet med Rømø Udviklingsplan tages til efterretning, og

at den foreslåede proces til revision af Rømø Udviklingsplan godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Årsplan rev. februar 2024

Punkt 4: Udvidelse af autocamperpladsen Oasen, Rømø

01.02.05-P16-18-23

Beslutningstema

Det skal beslattes, om man skal gå videre med udarbejdelse af planforslag og kommuneplantillæg efter idéhøringen.

Sagen behandles i Teknik- og Miljøudvalget, hvad angår Lokalplansdelen samt i Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget, hvad angår Kommuneplantillægsgdelen.

Historik

Den 05. oktober 2023 har Klima-, Vækst og Udviklingsudvalget godkendt igangsætning af planprocessen til udvidelse af autocamperpladsen Oasen på Rømø.

Sagsfremstilling

I forbindelse med udvidelse af autocamperpladsen - Oasen, Rømø, har der været afholdt idéhøring.

I forbindelse med høringen, er der indkommet i alt tre bemærkninger fra to personer. Bemærkningerne har fokus på den øgede trafik en udvidelse af autocamperplads evt. vil medføre samt ønsket om at bibeholde natur.

Af nye idéer er det kun blevet foreslået, at området skal bibeholdes som natur. Der er ikke indkommet andre idéer til anvendelse af området.

De indkomne bemærkninger er vedlagt som bilag.

Forvaltningen vurderer ikke, at de indkomne bemærkninger betyder, at der ikke kan fortsættes en planlægning for området til den foreslåede anvendelse.

Lovgrundlag

Planloven

Indstilling

Fagchefen for Plan og Udvikling indstiller,

- at planlægningen fortsætter med udarbejdelse af lokalplanforslag og kommuneplantillæg, og
- at bemærkninger vedr. trafik behandles for det samlede område omkring pladsen i forhold til Trafikplanen for Rømø.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Liste til bemærkninger af indsigelser_Oasen Rømø

Punkt 5: Gensidig Orientering

00.01.00-G01-80-23

Beslutningstema

Gensidig orientering fra henholdsvis udvalgsformand, forvaltning og udvalgsmedlemmer, der er medlem af diverse råd.

Sagsfremstilling

1. Orientering fra udvalgsformanden
2. Orientering fra udvalgsmedlemmer, der er medlemmer af diverse råd
3. Orientering fra forvaltningen

Vedvarende energiprojekter

Tidsplan for vedvarende energiprojekter med tilhørende kort.

Landdistrikternes Fællesråds årsmøde den 24. maj 2024

Det drøftes, om nogen fra udvalget ønsker at deltage i årsmødet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

20231219_Samlet tidsplan

VE-projekter i TK_okt_23

Invitation Årsmøde 2024.pdf

Varsling Generalforsamling 2024.pdf

Foreløbig dagsorden generalforsamling 2024.pdf

Punkt 6: Lukket: Orientering

00.01.00-G01-80-23

Punkt 7: Underskriftsark

00.01.00-G01-80-23

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem underskrive digitalt ved at trykke på "Godkend".